

Sygn. akt XXV C 954/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sylwia J. Łuczak

Protokolant: stażysta Agnieszka Pielak

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. i A. M.

o zapłatę kwoty 141 897,15 zł z odsetkami

1. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 06 sierpnia 2014 r. sygn. akt XXV Nc 312/14 utrzymuje w mocy w części co do kwoty 141 599,68 zł (sto czterdzieści jeden tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych sześćdziesiąt osiem groszy),

2. w pozostałym zakresie nakaz zapłaty uchyla i postępowanie umarza;

Sygn. akt XXV C 954/15

UZASADNIENIE

Pozwem z 24 lipca 2014 r. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. i A. M. pozew o zapłatę solidarnie w postępowaniu nakazowym kwoty 141 897,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 kwietnia 2009 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania według norm przepisanych.

Wskazała, iż jest posiadaczem weksla wystawionego przez pozwaną Spółkę i poręczonego przez pozwanego A. M. z datą płatności 10 kwietnia 2009 r., który wypełniła na kwotę 508 280,40 zł tytułem należności przysługujących jej na podstawie umowy leasingu nr (...). Wobec częściowej spłaty długu powódka ograniczyła żądanie pozwu.

Pomimo wezwania do wykupu weksla pozwani nie dokonali zapłaty.

Wobec nie wywiązywania się pozwanej Spółki z umowy leasingu, powódka wyznaczyła dodatkowy termin do zapłaty zaległości z tej umowy. W związku z brakiem spłaty, powódka wypowiedziała umowę ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 28 lipca 2010 r. powódka zawarła z pozwanymi ugodę, na mocy której pozwani uznali wiarygodność wynikającą z umowy leasingu. Powódka odstąpiła jednak od tej umowy wobec jej niewypełniania przez pozwanych. Kolejną ugodę strony zawarły 22 sierpnia 2012 r., od której powódka odstąpił również z powodu nie wypełniania jej postanowień przez pozwanych.

Nakazem zapłaty z 06 sierpnia 2014 r. sygn. akt XXV Nc 312/14 w postępowaniu nakazowym z weksla, Sąd uwzględnił powództwo w całości (k. 65).

Pozwani wnieśli o uchylenie tegoż nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Wskazali, że roszczenie z weksła uległo przedawnieniu zarówno wobec wystawcy (art. 70 w zw. art. 103 prawa wekslowego), jak i poręczyciela (art. 32 w zw. z art. 103 prawa wekslowego). Weksel był płatny w dniu 10 kwietnia 2009 r., zaś powódka wystąpiła z powództwem w dniu 16 lipca 2014 r., zatem roszczenie uległo przedawnieniu.

Przedawnieniu uległo również roszczenie ze stosunku podstawowego na podstawie art. 118 k.c. wobec związku roszczenia z prowadzeniem działalności gospodarczej. Data wymagalności roszczenia, to data wymagalności poszczególnych rat leasingowych, zaś pozostałe do spłaty raty, tj. po wypowiedzeniu umowy, stały się wymagalne z chwilą rozwiązania umowy, która została wypowiedziana 11 grudnia 2008, i wezwania leasingobiorcy do ich zapłaty.

Ponadto pozwani podnieśli, że od obu ugód odstąpiono, a zatem zostały zniweczone ich skutki wynikające z ustalenia nowych terminów płatności

W piśmie procesowym z 10 sierpnia 2015 r. (k. 171-192) powódka cofnęła pozew w zakresie kwoty 297,47 zł.

Sąd ustalił, co następuje.

Pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. wystawiła weksel własny in blanco na zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy leasingu nr (...). Przedmiotowy weksel poręczony został przez pozwanego A. M..

W deklaracji do powyższego weksłu wskazano, że załączony na użytek finansującego weksel własny in blanco, który to weksel własny finansujący jest upoważniony wypełnić do kwoty stanowiącej równowartość wszystkich wymagalnych, lecz nie zapłaconych należności przysługujących finansującemu, a wynikających z umowy leasingu, oraz zobowiązań powstałych w wyniku wygaśnięcia umowy leasingu, odstąpienia od umowy leasingu przez finansującego lub jej wypowiedzenia (w szczególności należności z tytułu opłat leasingowych, odszkodowań, kar umownych lub zwrotu kosztów), łącznie z należnymi odsetkami, na wypadek, gdyby korzystający nie uregulował którejkolwiek z tych należności w dacie jej wymagalności, zarówno w okresie mocy wiążącej umowy leasingu, jak i po jej rozwiązaniu lub wygaśnięciu.

Finansujący jest upoważniony do wypełnienia załączonego weksła, w tym do opatrzenia weksła własnego datą i miejscem jego wystawienia, datą i miejscem płatności oraz klauzulą bez protestu zgodnie z własnym uznaniem, zawiadamiając korzystającego o tym listem poleconym lub posłańcem, wysłanym nie później niż na 7 dni przed datą płatności. Korespondencja wymieniana między finansującym a wystawcami lub poręczycielami kierowana będzie na ich adresy wskazane w umowie. Korespondencję wysłaną na taki adres listem poleconym lub przesyłką kurierską, uznaje się za doręczoną najpóźniej w siódmym dniu od daty jej nadania. W przypadku zmiany adresu do doręczeń podmiot, którego zmiana dotyczy, zobowiązany jest pisemnie powiadomić finansującego o tej zmianie. W przeciwnym razie korespondencja kierowana na dotychczasowy adres do doręczeń, objęta jest skutkiem doręczenia. Udzielone poręczenie obejmuje wszystkie powyższe zobowiązania pieniężne korzystającego z tytułu umowy leasingu istniejące w dniu udzielenia poręczenia w przyszłości.

Dnia 26 sierpnia 2008 r. powódka wypełniła weksel na kwotę 508 280,40 zł z datą płatności na 10 kwietnia 2009 r. tytułem należności przysługujących jej na podstawie umowy leasingu nr (...) (weksel i deklaracja wekslowa – kopie k. 18-19, bezsporne).

Umowa leasingu, którą zabezpieczał weksel, zawarta została pomiędzy powódką a pozwaną Spółką. Strony uzgodniły, że liczba okresowych opłat leasingowych będzie wynosiła 36. Pierwsza z rat wynosić miała 87 244,43 zł zaś kolejne po 11 742,33 zł. Ponadto ustalono opłatę administracyjną w wysokości 10 901,64 zł. W tejże umowie wskazano weksel, jako sposób zabezpieczenia.

Za używanie i pobieranie pożytków przedmiotu leasingu – samochodu marki P. (...) RS - pozwana zobowiązała się do dokonywania zapłaty, co miesiąc, na rzecz powódki opłat leasingowych. Tytułem tychże opłat, na podstawie umowy leasingu, powódka wystawiła faktury: Nr (...), wymagalne, odpowiednio w dniach 2008-10-20, 2008-10-27, na łączną kwotę 109 170,35 zł.

Należności nie zostały uregulowane przez Pozwaną w terminach ustalonych w tych fakturach. W związku z powyższym pismem z 17 listopada 2008 powódka wezwała pozwaną do zapłaty wymagalnych należności, stwierdzonych wystawionymi fakturami. Powódka pisemnie wyznaczyła pozwanej termin do zapłaty zaległości z umowy leasingu nr (...) do 26 listopada 2008 r., zastrzegając, że po bezskutecznym upływie tego terminu (7 dni od daty wystawienia wezwania) możliwe jest przedterminowe rozwiązanie umowy (umowa leasingu wraz z ogólnymi warunkami umowy leasingu operacyjnego - k. 38-43, faktury: Nr (...), na łączną kwotę 109 170,35 zł - k. 44-45 pismo powódki z 17 listopada 2008 r. - k. 46-47, pismo z 11 grudnia 2008 r. z potwierdzeniem odbioru - k. 50-51, zeznania pozwanego - k. 197-200).

W związku z dalszym brakiem spłaty wymagalnego zadłużenia, pismem z 11 grudnia 2008 r., doręczonym pozwanej w dniu 15 grudnia 2008 r., powódka wypowiedziała umowę ze skutkiem natychmiastowym (pismo powódki z 11 grudnia 2008 r. z potwierdzeniem odbioru przez pozwaną - k. 50 -51).

Pismem z 10 marca 2009 r. powódka wezwała pozwaną do wykupu weksła i zawiadomiła o tym pozwanego (wezwanie do wykupu weksła wraz z dowodami nadania - k. 20-24).

Zarówno powódka, jak i pozwana są przedsiębiorcami (odpisy KRS - k. 9-15 i k. 27-37).

Następnie w dniu 28 lipca 2010 r. powódka i pozwana przy udziale pozwanego poręczyciela, zawarli ugode, mocą której dokonano nowych ustaleń spłaty zadłużenia wynikającego z ww. umowy leasingu.

W ugodzie tej pozwani uznali wierzytelność powódki w kwocie 339 818,24 zł wynikającą z:

- 134 816,52 zł z weksła zabezpieczającego umowę leasingu o nr (...),
- 205 001,72 zł z weksła zabezpieczającego umowę leasingu o nr (...).

Pismem z 18 lipca 2012 r. powódka odstąpiła od ugody w związku z niedotrzymaniem jej postanowień przez pozwanym (ugoda wraz z oświadczeniem o odstąpieniu od niej i potwierdzeniem odbioru tegoż oświadczenia - k. 53-58, bezsporne).

W dniu 22 sierpnia 2012 r. strony zawarły kolejną ugode, w której pozwani uznali wierzytelność powódki w kwocie:

- 461 616,52 zł z weksła zabezpieczającego umowę leasingu (...)
- 508 280, 40 zł z weksła zabezpieczającego umowę leasingu o nr (...).

Pismem z 20 listopada 2013 r. powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu powyższej ugody wobec niedotrzymania jej warunków przez pozwanym (ugoda wraz z oświadczeniem o odstąpieniu od niej i potwierdzeniem odbioru tegoż oświadczenia - k. 59-64, bezsporne).

Pozwani podpisali ugody celem uniknięcia egzekucji (zeznania pozwanego - k. 197-200).

Powyższe Sąd ustalił na podstawie uprzednio powołanych dowodów niekwestionowanych przez strony.

Sąd zważył, co następuje.

Powódka ostatecznie dochodziła kwoty 141 599,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 kwietnia 2009 r. cofając powództwo w zakresie 297,47 zł.

Mając na uwadze treść pozwu jak i pisma powódki z 04 sierpnia 2015 r., powódka domagała się zapłaty, opierając żądanie na wekslu, który stanowił zabezpieczenie umowy leasingu łączącej Spółki, a poręczonego przez pozwanego A. M..

Jedynym zarzutem podniesionym przez pozwaną był zarzut przedawnienia roszczeń z weksla, jak i przedawnienia roszczeń ze stosunku podstawowego, co miało stanowić zarzut błędnego wypełnienia weksla, tj. niezgodnie z deklaracją wekslową.

Po pierwsze należy wskazać, że zgodnie z art. 32 prawa wekslowego z 28 kwietnia 1936 (Dz. U. Nr 37 poz. 282 ze zm.) poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

W myśl art. 70-71 prawa wekslowego roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, licząc od dnia płatności weksla. Prawo powszechne określa przyczyny przerwania i zawieszenia biegu przedawnienia roszczeń wekslowych. Przerwanie przedawnienia ma skutek jedynie wobec tego dłużnika wekslowego, którego dotyczy przyczyna przerwania.

Zgodnie z art. 103 prawa wekslowego do weksla własnego stosuje się przepisy o wekslu trasowanym, o ile z istotą weksla własnego nie zostają w sprzeczności i dotyczą: przedawnienia (art. 70 i 71); do weksla własnego stosuje się również przepisy o poręczeniu wekslowym (art. 30-32);

Skoro art. 71 prawa wekslowego odsyła do uregulowań prawa powszechnego, to zgodnie z art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się w szczególności przez każdą czynność przed sądem bądź przez uznanie roszczenia.

Okoliczności sprawy niniejszej wskazują na przerwanie biegu przedawnienia poprzez uznanie roszczeń powódki przez oboje pozwanych, skoro w obu ugodach zawartych przez strony, oboje pozwani uznali wierzytelności powódki wynikające z umowy leasingu nr (...).

W ugodzie z 28 lipca 2010 r. pozwani uznali roszczenie z przedmiotowej umowy, a ściślej z weksla ją zabezpieczającego do kwoty 205 001,72 zł

W kolejnej ugodzie z 18 lipca 2012 r., roszczenia z tejże umowy uznali do kwoty 508 280,40 zł.

Tym samym pozwani dwukrotnie uznali wierzytelności powódki z umowy leasingu nr (...) do kwot ponad dochodzoną w niniejszym procesie.

Wymagalność roszczenia wekslowego powstała w dacie wskazanej na wekslu, tj. 10 kwietnia 2009 r., zatem trzyletni termin przedawnienia roszczenia z weksla upływałby z dniem 10 kwietnia 2012 r.

Niemniej jednak już ugodą z 2010 r. termin został przerwany i zaczął biec od nowa. Zgodnie, bowiem z art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia, biegnie ono na nowo.

Kolejny raz bieg przedawnienia został przerwany w 2012 r. i po raz kolejny zaczął biec od początku.

Tym samym wniesienie powództwa w 2014 r. wyklucza upływ trzyletniego terminu licząc nawet od daty ugody od 18 lipca 2012 r.

Zgodnie z art. 47 prawa wekslowego, kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie.

Zobowiązanie wekslowe, wynikające z weksla własnego, niezupełnego, wystawionego i wręczonego remitentowi w związku z zawarciem określonego stosunku prawnego powstaje, w zakresie wyznaczonym treścią nadaną mu wskutek jego uzupełnienia, z chwilą wręczenia. Ma ono charakter samodzielny i abstrakcyjny, niezwiązany z podstawą prawną przyjęcia zobowiązania (postanowienie SN z 13 lutego 2009 r. II CSK 452/08 - LEX nr 599754).

Odpowiedzialność z weksla oceniana być musi według jego treści, co stanowi konsekwencję samodzielności i abstrakcyjności zobowiązania wekslowego. Dłużnik zaś może podważać sposób wypełnienia weksla, wręczonego remitentowi jako niezupełny, jedynie poprzez powołanie się na naruszenie uzgodnionych zasad uzupełnienia jego treści (por. wyrok SN z 30 października 2008 r. IV CSK 238/08 - LEX nr 590265).

O ile zaś pozwany dłużnik wekslowy, w celu zwolnienia się z zobowiązania wekslowego, twierdzi, że weksel, niezupełny w chwili wystawienia, wypełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, to ciężar udowodnienia takiej okoliczności spoczywa na pozwanym (art. 232 zd. 1 k.p.c., por. też wyrok SN z 23 października 2008 r. V CSK 71/08 - LEX nr 485921).

W stosunku między wystawcą a remitentem, samodzielność zobowiązania wekslowego ulega jednak osłabieniu. Jeżeli zobowiązanie wekslowe jest ważne, wystawca może, w braku skutecznych zarzutów wekslowych, podnieść zarzuty oparte na stosunku podstawowym i na ich podstawie podważać zarówno istnienie, jak i rozmiar zobowiązania wekslowego ze względu na jego związek ze stosunkiem podstawowym. Spór przenosi się wówczas na płaszczyznę stosunku prawa cywilnego, który w związku z zarzutami wystawcy podlega badaniu przez sąd oceniający zasadność nakazu zapłaty (wyrok SN z 20 czerwca 2008 r. IV CSK 65/08 - LEX nr 453032). W takim przypadku, ciężar udowodnienia okoliczności, stanowiących faktyczną podstawę zarzutów opartych na stosunku podstawowym, również obciąża pozwanego (art. 232 zd. 1 k.p.c.).

Odnośnie stosunku podstawowego, pozwani podnieśli tylko jeden zarzut, mianowicie przedawnienie roszczenia.

Przyjmując również trzyletni okres przedawnienia w oparciu o art. 118 k.c. w związku prowadzoną przez powódkę działalnością gospodarczą, co było bezsporne, to również w tym przypadku zawarcie ugód i złożenie w nich oświadczeń o uznaniu długu spowodowało ten skutek, że doszło do przerwania biegu przedawnienia, który płynął od nowa.

Nie ulega wątpliwości i było bezspornym iż weksel zabezpieczał umowę leasingu nr (...) i strony bezpośrednio w ugodach odwoływały się do tej umowy.

Druga, ostatnia ugoda zawarta została w 2012 r. Zatem licząc trzyletni okres, przedawnienie nastąpiłoby w 2015 r. Tymczasem powództwo wniesione zostało w roku 2014.

Wobec powyższego brak było podstaw do uwzględnienia zarzutów przedawnienia pozwanych.

Pozwani nie wskazywali innych okoliczności i dowodów. Zeznania pozwanego nie przeczyły wysokości żądanej przez powódkę wierzytelności. Tym samym Sąd uznał tenże fakt za bezsporny.

W myśl art. 496 k.p.c., po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Wobec częściowego cofnięcia powództwa co do kwoty 297,47 zł już po wydaniu nakazu zapłaty i braku sprzeciwu strony pozwanej (art. 203 § 3 k.p.c.- k. 191), Sąd umorzył postępowanie w tej części na podstawie art. 355 k.p.c.

W pozostałym zakresie na podstawie art. 496 k.p.c. utrzymał w mocy nakaz zapłaty. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparte zostało na art. 98 k.p.c. i jest zawarte w nakazie zapłaty. Zważywszy, bowiem na przegraną pozwanych, ponoszą oni koszty postępowania zarówno przez siebie poniesione, jak i koszty podlegające zwrotowi stronie przeciwnej.